

# DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n<sup>o</sup> 31.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, s' donderdags & zaterdags.

## DER PROVINCIË LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.

Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

De personen die een abonnement aan den *Postrijder* nemen voor het jaar 1875, zullen het blad GRATIS ontvangen van heden tot aanstaande Nieuwjaar.

TONGEREN, DEN 1<sup>ste</sup> DECEMBER.

### « Liberaal » progres.

De « liberalen » en radicalen, de doctrinaire en progressisten van Verviers hebben in verschillende zittingen gediscuteerd over de kwestie: *Is er een God?*

Groote plakkaaten kondigden het voorwerp der bijeenkomsten aan.

De *Novelliste* dier stad meldt, dat allerlei laag- en smaadheden op die bijeenkomsten gezegd zijn. De belachelijkste en hatelijkste kwamen voort van zekeren Bost, protestantschen predikant, die met den meesten ernst van de wereld beweerdde, dat iedereen de dogmas maar moet gelooven, die zijn verstand kan vatten.

Vandaag discuteert men het bestaan van God, dat voor een denkend wezen zichtbaar is in de gansche natuur; met nog een beetje progres, zal men komen tot de vraag: *Bestaat de mensch?*

Het zal het laatste woord zijn van het « licht » en de « wetenschap » der moderne tijden.

### Stads- & provincie nieuws.

Men schrijft ons uit Hasselt, 29 nov.:

Op een der laatste avonden, omstreeks 11 uren, ontstond een hevige brand in de woning Frans, aan de kanaalbrug van Eversel bij Beeringen, terwijl de bewoners in diepe rust lagen. Alles is de prooi der vlammen geworden, zoowel beesten als meubelen, en wat de ramp 't droevigst maakt, zijn de vreeselijke wonden die de zoon bekam en aan de gevolgen waarvan hij dan ook in de grootste pijn bezweken is. Alleen het gebouw was tegen brandschade verzekerd, en de oorzaak van de brand moet aan onvoorzichtigheid toegeschreven worden.

## BINNENLAND.

Het dossier der zaak Jaumart is voor de tweede maal aan het parket van het verbrekingshof gezonden. De voorziening zal echter niet voor het einde der maand december aanstaande, voor de tweede kamer, krimineele afdeling, van het verbrekingshof kunnen opgeroepen worden.

— Men schrijft uit Brussel: Gisteren had in de hoofdstad een treurig feit plaats. Er werd een sabelduel geleverd tusschen twee officieren van het leger. De twist was ontstaan wegens de uitgave van een boek over de krijgskunde, van welk werk beide strijders bevrerden de schrijver te zijn. Een der kampioenen, kapitein L., werd licht gewond; de andere, kapitein C., is er erger van afgekomen; en sabel houw heeft hem de eene zijde van het aangezicht doorkerf. Wanneer zal de wet op het tweegevecht dan toch eens in ernst toegepast worden? Moet het toenemen dezer menschenmoordende duizelzichte niet toegeschreven worden aan de toegewendheid, waarmede men die soort van wetenschenders behandelt?

— Men schrijft uit Brugge, 29 november: Dinsdag laatst is Jacob Vermeere, oud 66 jaren, barreelwachter van den Staatsijzerenweg te Beeren, door een exprestrein, vertrekkende uit Oostende ten 3 ure 40 minuten 's avonds, verrast en op den slag gedood.

— 't Is een gelukkig land, dat, nevens zoovele min of meer ziekelijke dichters, nog letterkundigen bezit, zoo gezond en gespierd van gedachten, als Charles Kingsley. Van de hand van dezen verscheen kort geleden weer een boek met opstellen, onder den titel van *Health and Education*. Lezen we daarin eens na, wat Kingsley zegt over de hedendaagsche jongeluiers naar de mode.

« Arme schepsels, » roept hij uit: « Arme schepsels! Ik zie er alle dag honderden, die hare nietigheid van postuur willen verbergen door de veeze massa valseh haar (of wat er voor doorgaat), en door den leelijken en nutteloozen hoed er bovenop, die het hoofd nog belachelijker groot en zwaar doet schijnen. De hooge hielen moeten ook meehelpen. Daar pikkelzen zij op voort — zij, die de eenvoudige kunst van gaan vergeten zijn, of ze nooit geleerd hebben. Haar lichaam is onbevallig waarover gebogen; en om ze in die onbevallige houding te doen blijven, dienen korsetten, die elke sierlijke en gezonde beweging van heupen en zijden beletten. Zoo die chignon en die hooge hielen werden weggenomen — wat zou er overblijven? Dikwijls niet veel meer dan de nietige lengte van eene zestienjarige. En toch waren die vrouwen niet slechts volwassen; maar sommige eilaas! waren echtgenooten en moeders... Dan 't gezicht onder den chignon en den hoed? Soms is het lief of aardig; maar hoe zelden schoon! — 't Zijn ook, wonderlijk genoeg, geene goed gevoedde trekken. Handen vol geld wordt aan schoone kleeren verkast. 't Ware beter, naar de kleur van het gezicht te oordeelen, dat een gedeelte van dat geld besteed ware voor degelijke, gezonde spijs,

voor een stuk vleesch, dan wel kleëren, » Goed gezegd.

— Wij gelooven alle belanghebbenden te moeten herinneren dat men nooit te voorzichtig kan zijn, in het invoeren van vreemde dieren in de stallingen, en vooral op dit oogenblik dat de muilplaag ten allen kante weder uitbreekt en heerscht. Men verhaalt het volgende feit, dat dezer dagen in eene gemeente der omstreken van Brugge is voorgevallen, waar niet de minste veeziekte heerschte. Een landbouwer koopt verre van hier eene prachtige koe en brengt ze in zijn stal. Hoe het beest er uit is geraakt weet men niet, maar toch was zij weg; een goedhartige landbouwer uit den omtrek, het dier ziende rondwalen, deed het vangen en stelde het in bewaring in zijnen veestal. Eenige dagen nadien brak er de muilplaag uit, alsook in den stal van den eigenaar van het nieuwe dier, dat bij dezen was teruggevoerd.

— De hokken der olifanten en van den rhinoceros, in den dierentuin te Londen, zijn verdeeld in verscheidene afdelingen, die op eene opene plaats uitkomen en allen van dubbele deuren voorzien zijn. Andrew Thompson en Richard Godfrey, bewakers dezer dieren, deden woensdag den rhinoceros uit een dier hokken komen, toen deze eensklaps vooruitsprong, de twee mannen omwierp en poogde te ontsnappen. Op dit oogenblik sneed een derde bediende, Matthew Scott, hem den weg af, sloeg hem met zijne zweep in het oog en dwong hem terug te keeren. Maar de rhinoceros viel op nieuw de twee andere bewakers aan, die nauwelijks den tijd vonden om in eene ledige kerk, voorzien van ijzeren traliën te vluchten, en een hunner sloot zich daarin op.

Godfrey viel buiten kennis op het oogenblik dat hij er insgelijks zou binnentreden en de rhinoceros sprong op hem toe. Scott kwam zijnen kameraad ter hulp en gelukte er nogmaals in den rhinoceros te verwijderen, maar het woedende dier randde weldra Godfrey op nieuw aan. Met eene steek van zijnen hoorn scheurde hij hem de bil open van aan de heup tot aan de knie zoodanig dat het been bloot lag. Scott kwam hem eene derde maal ter hulp, en gelukte er in den rhinoceros een deksel op het hoofd te werpen en zich aldus van het dier meester te maken.

Men heeft weinig hoop den ongelukkigen Godfrey te redden. Gedurende geheel den strijd waren de olifanten als razend en dreigden elk oogenblik de ijzeren staven van hunne hokken te verbrijzelen, die nogtans eene dikte van zes duim hebben. Thompson is zwaar gekwetst, en zeer ziek van de ontroering welke hij uitgestaan heeft.

## BUITENLAND.

### Nederland.

Op het kantoor van een der voornaamste bankiershuizen in Amsterdam, verscheen dezer dagen een oude pachter, die door zijn landheer gelast was daar eenige papieren af te geven. Om zich nu te overtuigen, dat hij niet verkeerd was, vroeg hij den kassier: « Ben ik hier te recht bij den bankroetier N...? » De bedienden berstten bij het hooren van deze vraag in gelach uit en de kassier gaf den eenvoudigen pachter ten antwoord, dat hij zich inderdaad op het kantoor van den heer N... bevond, maar dat de patroon nog geen bankroetier was. In de verbeelding dat dit nog een aanzienlijker rang was, hernam de pachter: « Nu, wat hij nog niet is kan hij worden! » en overhandigde zijne papieren.

### Engeland.

#### DUBBELE ZEERAMP.

In den nacht van 19 tot 20 dezer, heeft er eene vreeselijke zeeramp plaats gehad over welke tot nu toe al de bijzonderheden, niet zijn gekend, maar waarvan wij onze lezers reeds het volgende kunnen mededeelen:

Eene sloep toebehoorende aan het Engelsch oorlogschip *Aurora*, bemand met 32 man, werd nabij Greenock, op de Clyde, door de stoomboot *Duke of Leinster* van Dublin, overzeild en letterlijk in twee gesneden.

Toen de manschappen in de sloep het gevaar zagen naden, werden al de vereischte middelen ingespannen. Kapitein Emerson deed wel het roer naar bakboord zijde overwerpen, om de sloep buiten het vaarwater van de stoomboot te laten loopen, maar de aanzelling kon hierdoor niet meer ontweken worden.

De kreten der bemanningen van beide vaartuigen werden op den oever gehoord en in een oogwenk snelden 6 booten de matrozen van den kutter ter hulp. Twee broeders James en John Waugh werden de eerste gered.

In hetzelfde oogenblik, dat de stoomboot *Duke of Leinster* zijne groote sloep over boord gezet had, naderde een andere stoomboot in volle vaart en liep recht aan op deze sloep en de andere booten, welke ter redding van de bemanning waren van wal gesteken.

Nooddrengen en seinen, niets scheen door de naderende stoomboot te worden opgemerkt, en nogtans waren er meer dan 100 stemmen, die den kapitein van den *Clansman* waarschuwden, dat er een onheil voor zijne boeg broeide.

Deze scheen zijne rekening te houden van heigen zij hoorde, maar stuurde zijn vaartuig

midden in de booten en door de ongelukkige drenkelingen, welke tegen de bare worstelden. Talrijk was dan ook het getal dergene welke door het vaartuig verpletterd of in zijne weg medege-sleept werden en verdronken, want de *Clansman* zette zijne vaart voort alsof er niets gebeurd was, en de kreten welke een oogenblik vroeger zoo snijdend door de lucht galmden, werden plotseling opgevolgd door eene doodelijke stilte.

Op enige kabellengten verder scheen men eindelijk, te laat, op den *Clansman* te hebben opgemerkt wat gebeurd was. Er werd eene boot te water gelaten en deze nam eenige personen op, welke boven water drevden, ondersteund hetzij door eene bank of wel een ander stuk der verbrijzeldde vaartuigen. Het grootste der drenkelingen was echter verdwenen.

De broeders Waugh, welke het eerst gered waren, gaven doorslaande blijken van moed, want zij hielpen op hunne beurt hunne makkers redden en waren gelukkig genoeg om hunnen luitenant Cheetham en den stoker van de *Aurora* te redden en naar de fregat over te brengen.

Dit was het eerste bericht dat op het oorlogschip ontvangen werd over de ramp welke had plaats gegrepen, ofschoon ook de kreten daar de algemeene opmerksaamheid hadden gaande gemaakt. Dadelijk werden al de booten der fregat bemand en ter hulp gezonden, zoodat het deze nog gelukte twee en een mecanicien te redden, welke laatste echter in zulken bedenkelijken toestand verkeert, dat er aan zijn behoud gewaanhoopt werd.

De boot van den *Duke of Leinster* redde drie mannen; een vierde had zijn leven te danken doordien hij zich vastklampte aan de raderkas van een der stoombooten. In het geheel zijn er slechts 10 mannen gered, terwijl een elfde uit het water gehaald werd, toen hij reeds had opgehouden te leven.

De overige manschappen zijn allen verdwenen, namelijk: een bootsman, acht matrozen, drie lichte matrozen, een hulpstoker, een hulpwapenmaker en een onderstuurman der artillerie.

#### NADERE BIJZONDERHEDEN.

De stoomboot *Duke of Leinster* is, zoodra dit vaartuig in Ierland aankwam, aan een streng onderzoek onderworpen geworden.

Al de officiers werden aangehouden, maar zijn ook weer losgelaten, dewijl zij het bewijs konden leveren, dat er door hen alle pogingen waren aangewend om de ramp te voorkomen.

De aanzelling op de Clyde wordt door hen aan de matrozen van den kutter der *Aurora* toegeschreven.

Er zijn reeds drie lijken opgevischt van matrozen welke deel maakten van de bemanning der *Aurora*. Hieronder was het lijk van den matroos die met den zeepostdienst gelast was. Het hoofd was geheel verbrijzeld en de ledere zak met brieven en dagbladen hing nog om de schouders.

« Eene andere ramp, nog schrikkelijker, heeft de kleine stad Rotherham, in het district der koolmijnen van Warren, in rouw en verslagenheid gedompeld. Er is hier kwestie van eene ontploffing, waarbij negen en twintig personen het leven verloren!

» Ziehier hoe deze afgrijselijke ramp is voorgevallen.

» Gisteren morgen, vrijdag, tusschen 5 1/2 en 6 ure, daalden de gewone werklieden in de koolmijn genaamd *Warren Colliery*, gelegen in de nabijheid van Rotherham en toebehoorende aan de heeren J. Charlesworth & C<sup>o</sup>; zij waren 158 mannen en 58 kinderen, uitmakende de dagploeg, welke de nachtploeg kwam afllossen.

» De koolmijn in kwestie bestaat uit drie verschillende putten, die langs onder met elkander in betrekking staan.

» De diepste dezer putten strekt zich uit onder het dorp Kilmhurst, en heeft eene diepte van 150 yards.

» In het diepste van den put bevinden zich twee gewone putten omtrent 22 voet breed, en waarvan de machienen door twee werklieden worden bewaakt.

» Tusschen 7 en 8 ure deed John Warrington, de man gelast om over den toestand der luchtgestelten in de mijn te waken, zijne gewone ronde, en bevond alles in orde.

» Maar eene halve uur later had eene hevige en geweldige schok plaats. Eene hevige ontploffing had in een der putten plaats, en bijna al de mannen en kinderen, die er zich in bevonden waren als op den slag verbliskemd. Zij waren omtrent een 30 tal in dezen put werkzaam, en slechts vier gelukten er in levend te ontsnappen. Twee zelfs dezer ontsnaptten zijn zoo erg gekwetst, dat men voor hun leven wanhoopt.

» Welk is thans de oorzaak der ramp? Men veronderstelt, dat er eene vlucht van gas is geweest en dat een genster de ontploffing zal veroorzaakt hebben.

» Het gerucht der ontploffing was gelijkt aan de sterkste losbranding.

» Men heeft zich onmiddellijk aan 't werk gesteld om de ingestorte plaats te onderzoeken. Eilaas! bij uitzondering der vier mannen, die konden de vlucht nemen, haalde men niets dan lijken te voorschijn. 't Was afgrijselijk om zien in welken toestand de lijken opgehaald werden. De eene waren overal vermint, anderen waren plat bepletterd, anderen waren als gemalen. Bij den ingaan heeft men een lijk gevonden, dat om zoo te zeggen

vermorzeld was.

» Rond twee ure 's namiddags had men reeds eene heele hoop puinen weggedaan, en men kon zich een gedacht vormen van de uitgestrektheid der ramp. Op het oogenblik dat ik u schrijf, heeft men zestien lijken opgehaald, waaronder zes huisvaders, die vrouw en kinderen achterlaten....

» Twee andere lijken werden weergewonden, maar zoo afgrijselijk vermint, dat ze onkennelijk waren en dat men hunne identiteit niet heeft kunnen vaststellen. De andere acht lijken zullen weldra te voorschijn komen.

» Ziedaar dus in den tijd van eenen nacht eene dubbele ramp, bij welke meer dan 40 personen het leven verloren, en door welke een groot getal families in rouw en ellende gedompeld werden. »

### Spanje.

Generaal Ceballos en verschillende zijner officiers zijn in handen der Carlisten gevallen, en zullen voor eenen krijgsraad gebracht worden. De vroegere divisie-generaal van het carlistisch leger zal te verantwoorden hebben nepens zijn gedrag bij de verdediging der hoogten van Monte-San-Marco, welke positiën hij zonder strijd aan de republikeinen overliet, niettegenstaande de stellige bevelen van den generaal staf, om die verschaningen tot het uiterste te verdedigen. Het was door het verlaten van die punten, dat generaal Laserna er in gelukte Irun te ontzetten, dewijl de Carlisten door het onuitlegbaar gedrag van generaal Ceballos gedwongen werden achteruit te trekken, en den weg naar Irun vrij te maken, daar elke tegenstand tot vooruitrukken der republikeinen hierdoor onmogelijk gemaakt was.

Geruchten, te Parijs verspreid, spreken van eenen grooten slag, dien het gouvernement van Madrid tegen de Carlisten zou bereiden en over de stellige, aanstaande neerlag der opstandelingen... Dit is al een oud versleten deuntje, waar niemand meer naar luistert.

## Politiek overzicht.

Indien wij eene depeche, uit Berlijn aan den *Daily Telegraph* gezonden, mogen gelooven, zou het gouvernement van Rusland aan het Pruisisch kabinet eene tweede circulaire toegestuurd hebben over de internationale conferentie van Brussel. Dit document, door het raadslid Westman in de afwezigheid van prins Gortschakoff getekend, sluit, zeggende, dat indien de mogendheden het noodig oordeelden, het Russisch gouvernement bereid is aan eene nieuwe conferentie deel te nemen, die niet te Brussel maar te St-Petersburg zou plaats hebben, met het doel eene oplossing aan de verschillende kwestieën, die tot nu toe onbeslist zijn gebleven, te geven.

Wij weten niet wat er in deze inlichting gegrond ligt, die strijdig is met de vorige inzichten, aan Rusland gegeven over de vereenigingsplaats eener nieuwe conferentie.

De behandeling der zaak des heeren van Arnim voor het Stadtgericht is thans bepaald op 9 dec. eerstkomende, en men verwacht, zegt de *Bank- und Hand-Zeitung*, dat het geding in een paar dagen tal alloopen. Het aantal personen, behoorende tot de diplomatieke en andere aanzienlijke kringen der hoofdstad, die toegangsbiljetten hebben gevraagd, is verbazend talrijk. Groot is het getal vertegenwoordigers van de openbare pers, die de zittingen van de rechtbank wenschen bij te wonen. Men koestert dan ook de zeer gezonde vrees, dat betrekkelijker wijze weinigen toegelaten zullen kunnen worden, uit hoofde de groote gehoorzaal van het Stadtgericht in de verste verte niet ruim genoeg is, om aan velen toegang te kunnen verschaffen.

Met betrekking tot den toestand des heeren van Arnim, zijn de berichten niet zeer gunstig. Men beweert zelfs, dat hij niet buiten gevaar verkeert, en dat de geneeskundigen, die den patiënt behandelen, niet zonder beduchtheid het oogenblik te gemoet zien, waarop hij in het openbaar zal moeten verschijnen tot bijwoning van het rechts-geding. De invloed daarvan op iemand, wiens zenuwgestel zoodanig is overprikkeld als dat des heeren van Arnim, beschouwt men als zeer gevaarlijk.

Eene briefwisseling van den *Times* meldt, dat don Carlos van Tolosa zich naar Navarra begeben zal, dat het tooneel der krijgsverrichtingen gaat worden. Twee bataillons zijn vertrokken om Mendiri in de blokkering van Pampeluna te versterken. Mendiri heeft tegenwoordig 21 bataillons, en in eenen dag kan men, op gelijk welk punt deze bezetting, 15 andere bataillons bijeenbrengen, op de wijze dat indien Moriones, Luserna en compagnie het gevecht beginnen, men zich aan eenen schoonen slag zal verwachten.

De koning, zeer gepijnigd over de uitslagen van het beleg van Irun, hoopt, in het kort, lauweren op een ander slagveld te plukken. Generaal Mogrovejo heeft het bevel over geheel de lijn ontvangen.

Er zijn wanorders in de provincie Parahyba en Pernambuco uitgeborsten.

De mitelingen hebben geroepen: « Weg met de vrijmetselaars! » De wegegreeden dezer onlusten is de veroordeeling der bisschoppen van Para en Pernambuco.